

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра міжнародного приватного права та порівняльного правознавства

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ СІМЕЙНЕ І СПАДКОВЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародне сімейне та спадкове право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 16 с.

Розробник:

Шуміло Інеса Анатоліївна

кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного приватного права та порівняльного правознавства

(протокол № 11 від 24.06.2022 р)

Завідувач кафедри – Лук'янов Дмитро Васильович, доктор юридичних наук, професор, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Міжнародне сімейне і спадкове право
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Шуміло Інеса Анатоліївна, доцентка кафедри міжнародного приватного права та порівняльного правознавства, кандидатка юридичних наук, доцентка
Контактний телефон	057-704-10-89
E-mail	i.a.shumilo@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. вул. Пушкінська, 77, ауд. 226.
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 760 742 9176, код доступу: 983586

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародне сімейне та спадкове право» присвячена вивченню проблем правового регулювання тісно пов'язаних між собою сімейних та спадкових відносин транскордонного характеру у контексті процесів глобалізації та європейської інтеграції. Дисципліна охоплює основні інститути міжнародного сімейного та спадкового права, акцентуючи увагу на найбільш складних теоретичних питаннях колізійного регулювання та перспективах уніфікації норм матеріального і колізійного права у цій сфері.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – є набуття фахових знань у сфері правового регулювання приватноправових аспектів сімейних і спадкових відносин міжнародного характеру, та формуванні практичних навичок їх застосування у нормотворчій, правозастосовній, правоохоронній, експертно-консультаційній та педагогічній діяльності.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про основні інститути, поняття та категорії міжнародного сімейного та спадкового права;
- засвоєння основних положень законодавства України у сфері колізійного та матеріально-правового регулювання;
- розуміти сучасний стан проблем науки міжнародного сімейного та спадкового права;
- оволодіння навичками тлумачення та застосовувати колізійні та матеріально-правові норми сімейного і спадкового законодавства;
- оволодіння навичками правового аналізу фактичних обставин, що склалися у конкретних правовідносинах;
- оволодіння навичками самостійної роботи нормативними джерелами; використовувати здобутки науки міжнародного приватного права.
- оволодіння навичками правової кваліфікації ситуацій у сімейних і спадкових справах з іноземним елементом та вмінням складати правові висновки, заяви, позови, та відзивки на позови, скарги, звернення, договори та інші правореалізаційні акти відповідно до правил юридичної техніки, із застосуванням інноваційних технологій та стандартів інформаційної безпеки.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.***Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: «Податкове право», «Право Європейського Союзу та його система», «Актуальні проблеми методології наукових досліджень».

Кореквізити: «Європейське приватне міжнародне право», «Міжнародне контрактне право», «Право СОТ».

Постреквізити: «Міжнародне право інтелектуальної власності», «Корпоративне право та управління ЄС», «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Демонструвати знання і розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції.

РН 2. Використовувати систему джерел міжнародного сімейного права з урахуванням історичних етапів її формування.

РН 3. Демонструвати знання принципів міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.

РН 4. Використовувати знання прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практику ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя.

РН 5. Здійснювати аналіз сучасного стану законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам.

РН 6. Розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб.

РН 7. Демонструвати знання актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків.

РН 8. Володіти навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.

РН 9. Демонструвати знання доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи.

РН 10. Вміти застосовувати колізійні формули *lex personalis*, *lex nationalis*, *lex rei sitae* та *lex voluntatis* для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування.

РН 11. Вміти аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.

РН 12. Аналізувати та розв'язувати колізійні питання щодо транскордонного спадкування бізнесу, корпоративних прав та прав спадкоємців бенефіціарів офшорних компаній.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	1.Теми лекцій	2.Теми практичних занять	
1.	Вступ до міжнародного сімейного права	Вступ до міжнародного сімейного права	10
2.	Права людини в області шлюбу і сім'ї. Вплив ЄСПЛ на правозастосовну практику у сімейних справах	Права людини в області шлюбу і сім'ї. Вплив ЄСПЛ на правозастосовну практику у сімейних справах	10
3.	Загальна характеристика правового регулювання сімейних відносини в міжнародному приватному праві.	Загальна характеристика правового регулювання сімейних відносини в міжнародному приватному праві.	10
4.	Колізійно-правове регулювання укладання та припинення шлюбу.	Колізійно-правове регулювання укладання та припинення шлюбу.	10
5.	Особисті немайнові та майнові права подружжя в міжнародному приватному праві.	Особисті немайнові та майнові права подружжя в міжнародному приватному праві.	12
6.	Встановлення походження дитини. Зобов'язання щодо утримання в міжнародному приватному праві. Правові наслідки транскордонного сурогатного материнства та застосування інших біотехнологій.	Встановлення походження дитини. Зобов'язання щодо утримання в міжнародному приватному праві. Правові наслідки транскордонного сурогатного материнства та застосування інших біотехнологій.	10
7.	Правове регулювання міжнародного усиновлення та опіки і піклування в МПП.	Правове регулювання міжнародного усиновлення та опіки і піклування в МПП.	10
8.	Колізійне регулювання спадкових відносин. Транскордонне спадкування за заповітом та за законом. Спеціальні	Колізійне регулювання спадкових відносин. Транскордонне спадкування за заповітом та за законом. Спеціальні	10

види спадкування у міжнародному приватному праві.	види спадкування у міжнародному приватному праві.	
---	---	--

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Вступ до міжнародного сімейного права.	Вступ до міжнародного сімейного права.	110
2	Загальна характеристика правового регулювання сімейних відносини в міжнародному приватному праві.	Загальна характеристика правового регулювання сімейних відносини в міжнародному приватному праві.	
3	Правове регулювання міжнародного усиновлення та опіки і піклування в МПП.	-	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури та судової практики судів України і ЄСПЛ;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- підготовка портфолію практики судів України у справах з іноземним елементом;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка дослідження (проекту) з вузької проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією;

- проходження он-лайн курсів на платформах Гаазької конференції з міжнародного приватного права та ін. ;
- підготовка до практичних занять, колоквіумів та іспиту.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Міжнародне сімейне і спадкове право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
2. Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та їх міжпарламентських асамблей щодо засудження вчинених російською федерацією та республікою білорусь злочинів примусової депортації українських дітей: Постанова Верховної Ради України від 03.05.202. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-20#Text>
3. Конвенція про видачу свідоцтва на право вступу в шлюб 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_888#Text.
4. Конвенція про укладення та визнання дійсності шлюбів 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_916#Text.
5. Конвенція про право застосовне до режимів майна подружжя 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_923#Text.
6. Конвенція Міжнародної комісії з цивільного стану щодо узаконення шлюбом 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_890#Text.

7. Конвенція Міжнародної комісії з цивільного стану про визнання рішень щодо шлюбного зв'язку 1967 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_886#Text.
8. Конвенція про згоду на взяття шлюбу, шлюбний вік та реєстрацію шлюбу 1962 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_242#Text.
9. Конвенція про визнання розлучень та рішень щодо окремого проживання подружжя 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_925#Text.
10. Конвенція про визнання розлучень та рішень щодо окремого проживання подружжя 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_925#Text.
11. Європейська конвенція про усиновлення дітей (переглянута) 2011 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a17#Text.
12. Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_112#Text.
13. Протокол про право, що застосовується до зобов'язань про утримання 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_001-07#Text
14. Конвенція про контакт з дітьми (ETS N 192) 2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_659#Text.
15. Європейська конвенція про здійснення прав дітей 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135#Text.
16. Конвенція про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_365#Text.
17. Конвенція про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_002#Text.
18. Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_188#Text.

19. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_327#Text.
20. Європейська конвенція про правовий статус дітей, народжених поза шлюбом 1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_568#Text.
21. Європейська конвенція про усиновлення дітей 1967 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_676#Text
22. Конвенція про встановлення материнства позашлюбних дітей 1962 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_910#Text.
23. Конвенція про колізії законів, які стосуються форми заповітів 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_424#Text.
24. Вашингтонська конвенція, що передбачає єдиний закон про форму міжнародного заповіту 1973р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_b13.
25. Європейська конвенція про запровадження системи реєстрації заповітів 1972 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_678.
26. Закон України «Про міжнародне приватне право» 2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2709-15#Text>
27. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.

Література

Основна література

1. Діковська І. А. Міжнародне спадкування у ЄС та Україні: напрями адаптації права України до права ЄС. Київ: Алерта, 2020. 303 с.
2. Довгерт А. С. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар. Київ: Одисей, 2008. 352 с.

3. Калакура В. Я. Міжнародне сімейне право: принципи та особливості колізійного і уніфікаційного регулювання: монографія. Київ. Алерта, 2017. 433 с.
4. Кармаза О. О. Міжнародне спадкове право: наук.-практ. посіб. Київ : КНТ, 2007. 328 с.
5. Кобзева Т. А., Шапіро В. С. Сімейне право України. Суми: СумДУ, 2015. 90 с.
6. Міжнародне приватне право: підручник. За заг. ред. Є. М. Білоусова, І. В. Яковюка. Харків : Право, 2020. 408 с.
7. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник. За ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. Київ: Алерта, 2013. 400 с.
8. Міжнародне приватне право: підручник. За ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І.А. Шуміло. Харків. Право, 2012.
9. Окунєв О. Корпоративне управління в приватних та сімейних компаніях. Київ: МІБ, 2012. 182 с.
10. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Практикум з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ. Алерта. 2020. 226 с.

Додаткова література

1. Кисіль В. І. Спадкові відносини в сучасному міжнародному приватному праві. *Право України*. 2013. № 7. С. 154–182.
2. Кисіль В. І. Сучасне регулювання спадкових відносин у міжнародному приватному праві. *Нариси з міжнародного приватного права*. Київ: Алерта, 2014.
3. Лук'янов Д. В., Шуміло І. А., Лукань М. О. Колізійне регулювання транскордонного спадкування авторських прав. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2020. Т. 27, № 2. С. 49-63.

4. Лук'янов Д.В., Шуміло І.А. Спадкування авторських прав: колізійний аспект. *Спадкове право: крізь призму судової практики*: монографія. За заг. ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Есус, 2022.
5. Маркова О. В. Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві. *Міжнародне публічне і приватне право*. 2011. № 3 (60). С. 24-28.
6. Михайлів М. Особливості колізійного регулювання права власності та інших речових прав у міжнародному приватному праві. *Право України*. 2013. № 7. С. 71-81.
7. Чевичалова Ж. В. Європейське сімейне право: проблеми уніфікації. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2023. № 45.
8. Чевичалова Ж. В. Сурогатне материнство у міжнародному приватно-правовому і публічно-правовому аспектах. *Теорія і практика правознавства*. Том 2 (№ 20) 2021. URL: <https://apir.org.ua/index.php/lais/article/view/chevychalova17>.
9. Черняк Ю.В. Інститут підсудності в міжнародному приватному праві країн Європейського Союзу та України: монографія. Київ: Прецедент, 2008. 276 с.
10. Черняк Ю.В. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу з розгляду сімейних спорів: Монографія. Київ: Алерта, 2018. 388 с.
11. Шуміло І. А., Ковпик О. Ф. Правові та етичні проблеми транскордонного сурогатного материнства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С. 182-186.
12. Шуміло І. А., Литвиненко Д. О. Договірне спадкування в міжнародному приватному праві. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Юридичні науки". 2020. № 11. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2020-12>.
13. Шуміло І. А., Пасат М. О., Прокопова К. Д. Договір сурогатного материнства для іноземців в Україні: проблеми та перспективи правового регулювання. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Юридичні науки". 2023. № 4. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-4-8793>.

14. Blair M. (ed.), *Family Law in the World Community: Cases, Materials, and Problems in Comparative and International Family Law*, Durham, NC, Carolina Academic Press, 2015. 1058 p.
15. Caravaca C. A. L. (ed.), *The EU Succession Regulation: a Commentary*, United Kingdom, Cambridge University Press 2016.
16. Chevychalova Zh. Conflict issues of legal regulation of surrogacy in private international law. *Law and innovative society*. 2021. № 2 (17). P. 30-36.
17. Estin A.L., *International Family Law Desk Book*, Chicago, IL, American Bar Association, 2012.
18. Garb L., Woods J. (eds.), *International succession*, Oxford, United Kingdom, Oxford University Press, 2015. 943 p.
19. Iasechko S., Zaitsev O., Shumilo I., Mykolaiets V., Holubieva V. Marriage contract as a regulator of non-property relations comparative characteristics of Ukrainian and European legislation. *Ad Alta - journal of interdisciplinary research* 2022. № 12 (2, 31). P. 17-20.

Інтернет-ресурси:

- Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Верховного Суду . URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
- Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал ООН. URL: www.un.org
- Офіційний веб-портал Європейського суду з прав людини. URL: www.echr.coe.int

Офіційний веб-портал Гаазької конференції з міжнародного приватного права URL: www.hcch.net

Офіційний веб-портал Інституту уніфікації міжнародного приватного права URL: www.unidroit.org

Офіційний веб-портал Інституту порівняльного права та міжнародного приватного права ім. Макса Планка (Max Planck Institute for Comparative and International Private Law) <http://www.mpipriv.de>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри міжнародного приватного права та порівняльного правознавства. URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=967>.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; аналізувати норми міжнародного приватного, здійснювати аналіз судової та правозастосовної практики; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка міжнародного права, написанні наукових статей, проходити додаткові он-лайн курси на рекомендованих освітніх платформах..

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Присутність на лекційних та практичних заняттях - обов'язкова. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародне сімейне і спадкове право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист портфоліо судової практики у справах з іноземним елементом, захист реферату за ініціативи студента тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за п'ятибальною шкалою (0, 2, 3, 4, 6);

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (опрацювання даних Єдиного державного реєстру судових рішень, узагальнень судової практики у справах з іноземним елементом; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проходження онлайн курсів на рекомендованих платформах міжнародних організацій; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69

FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34